

Läsår 2022/2023

LIKABEHANDLINGSPLAN OCH ÅRLIG PLAN MOT KRÄNKANDE BEHANDLING

**Plan mot diskriminering och kränkande
behandling**

**Gärdslösa Förskola
2022/2023**

Innehållsförteckning

Rutin för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling	2
Syfte	2
Ombud och ombudsmän	3
Ett levande dokument att använda i verksamheten	4
Främjande arbete	4
Förebyggande arbete	4
Kartläggning	5
Anmäla, utreda och vidta åtgärder	5
Ansvarfördelning och förankring	5
Akuta insatser och åtgärder	6
Utvärdering och uppföljning	6
Delaktighet och inflytande	7
Blanketter	7
Referenser	7
Rektor har ordet	8
Definitioner	9
Utvärdering av förgående år	11
Mål 2021/2022	11
Resultat och måluppfyllelse 2021/2022	11
Nulägesanalys	11
Planerade mål för 2022/2023	12
Åtgärder för året	12

På vår förskola är man respekterad för den man är!

Rutin för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Syfte

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Det är i lagen förbjudet att diskriminera någon på grund av kön, könsöverskrivande identitet eller uttryck, etisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder. Alla barn har samma rättigheter och ska kunna vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling eller trakasserier. Detta regleras bl.a. genom *Diskrimineringslagen* och *Skollagen* samt i *Barnkonventionen*.

Alla förskolor ska därför varje år upprätta en likabehandlingsplan samt en årlig plan mot kränkande behandling. Dessa planer kan med fördel sammanföras till en plan så länge innehållet uppfyller båda lagarnas krav. Planen ska beskriva hur förskolan förebygger, upptäcker och motverkar diskriminering och kränkande behandling samt innehålla rutiner för att utreda och åtgärda kränkande behandling. Planen ska användas som ett verktyg i den dagliga verksamheten.

Ombud och ombudsmän

- Barn- och elevombudet (BEO) är en del av Skolinspektionen och tar tillvara barns och elevers rättigheter. BEO utreder anmälningar om kränkande behandling.
- Diskrimineringsombudsmannen (DO) arbetar mot diskriminering utifrån gällande diskrimineringsgrunder. DO utreder anmälningar om diskriminering.

Ett levande dokument att använda i verksamheten

Likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling skall vara ett levande verktyg i det dagliga arbetet. Genom denna plan vill vi berätta hur vi arbetar för att förebygga och åtgärda diskriminering och kränkande handlingar samt hur vi arbetar för att främjar en trygg förskola för alla barn.

Främjande arbete

En viktig uppgift för oss är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande. På vår förskola arbetar vi med ett fortgående värdegrundsarbete. Det är även viktigt att de olika diskrimineringsgrunderna lyfts fram och reflekteras.

Vid varje utvecklingssamtal samtalar vi om trivsel, trygghet och delaktighet tillsammans med vårdnadshavare. Vi följer varje barns utveckling och lärande för att upptäcka barnens behov. Vi gör insatser och sätter in åtgärder utifrån det enskilda barnets behov. Vi har kontinuerlig kontakt med vårdnadshavare. Vi observerar barnen i inne- och utemiljön för att säkerställa att vi har bra miljöer. Vi dokumenterar vad som händer i barngrupperna.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet handlar om att undanröja hinder som kan uppstå i förskolans vardag. På vår förskola arbetar vi med drama/lek och pedagogiska aktiviteter samt diskussioner som ett led i att hjälpa barnen att lära sig hantera konflikter. Varje år genomförs en enkät om trygghet. En sammanställning av enkäten används som ett underlag vid den årliga revideringen.

På arbetsplatsträffarna reflekterar vi tillsammans över de observationer som genomförts i verksamheten.

Kartläggning

Vi kartlägger nuläget på förskolan för att ta reda på vad vi behöver göra för att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och för att främja barns lika rättigheter och möjligheter. Kartläggningen ska leda till att verksamheten upptäcker varför och i vilka sammanhang kränkningar uppstår eller kan uppstå samt hur de tar sig uttryck, så att man kan sätta in relevanta insatser.

Kartläggningen på vår förskola utgörs av observationer av barngruppen samt samtal med personal, vårdnadshavare och barn. Genom dessa skapar vi oss en bra bild av barngruppernas aktuella behov och utvecklingsområden. Den enkät som årligen genomförs bland vårdnadshavarna används som en del av kartläggningen.

Anmäla, utreda och vidta åtgärder

Om personal på förskolan får kännedom om att ett barn blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är personalen skyldig att informera rektor som i sin tur anmäler händelsen till huvudmannen. Rektor ser till så att personalen skyndsamt informerar vårdnadshavare om händelsen. Huvudmannen är sedan skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring uppgivna kränkningar. Detta innebär att förskolans personal ska ta varje uppgift om kränkande behandling på allvar och på delegation av huvudmannen utreda vad som hänt. Om utredningen visar att kränkning skett ska förskolan vidta de åtgärder som krävs så att kränkningarna upphör. Åtgärderna ska följas upp och utvärderas för att säkerställa att kränkningarna upphört.

Ansvarfördelning och förankring

Ansvarig för att upprätta den nya planen är rektor tillsammans med personalen på förskolan som skapar förutsättningar för att göra barnen delaktiga i arbetet. Rektorn har ett övergripande ansvar för enhetens likabehandling av alla barn och personal samt att skapa förutsättningar för ett gott arbetsklimat. Alla anställda på enheten jobbar för att likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling följs och förankras hos barn, personal och vårdnadshavare i verksamheten.

All personal jobbar med att komma med konstruktiv kritik och i yttersta fall genom aktivt handlande ingripa mot sådant som strider mot den människo- och kunskapssyn som förskolans etik vilar på.

All personal ingriper om någon kollega uppträder kränkande mot ett barn eller motverkar ett barns rättigheter. Rektor tar ansvar för utredning, då enligt punkterna under rubriken ”Rutin för hur vi agerar om allvarliga situationer uppstår”.

Akuta insatser och åtgärder

Rutin för hur vi agerar om allvarliga situationer uppstår

- Rektorn informeras av berörd personal. Anmälan görs via digital blankett som går till huvudman.
- Samtal med den eller de berörda påbörjas. Målet är att snabbt få stopp på trakasserierna. Uppföljande samtal sker. Arbetslagsledare ansvarar för samtalen.
- På delegation av huvudmannen ska förskolan skyndsamt utreda händelsen och vidta åtgärder. Utredningens omfattning beror på omständigheterna i det enskilda fallet.
- Rektor ser till att vårdnadshavarna till de barn som är inblandade informeras av berörd personal.
- Händelserna dokumenteras skriftligt av berörd personal.
- Vid behov sammankallar rektor personal och berörda vårdnadshavare till möte.
- Rektor ansvarar för att följa upp de insatta åtgärderna. I samråd med vårdnadshavarna observerar all personal att trakasserierna upphört, om så är fallet avskrivs ärendet. Fortsätter kränkningarna tar berörd personal kontakt med elevhälso teamet för vidare åtgärder.
- Vid behov anmäls ärendet till socialtjänsten av rektor.

Utvärdering och uppföljning

Planerna utvärderas och revideras en gång per år samt vid behov i syfte att förbättra och utveckla verksamhetens arbete kring likabehandling samt för att följa den aktuella barngruppens sammansättning och behov. Uppföljning av arbetet sker kontinuerligt.

Delaktighet och inflytande

Personal, barn och vårdnadshavare ska informeras om och ges möjlighet att påverka likabehandlingsplanen och den årliga planen mot kränkande behandling. Det är av stor betydelse att arbetet förankras bland anställda, barn och vårdnadshavare.

Informationen till vårdnadshavarna ges på föräldramöten samt vid utvecklingssamtal. Likabehandlingsplanen och den årliga planen mot kränkande behandling finns även tillgänglig på förskolan och på Borgholm kommuns hemsida.

Blanketter

- Anmälan om kränkande behandling (digitalt i *Draftit*)
- Utredning och åtgärder i samband med trakasserier och kränkande behandling

Referenser

Skollagen (2010:800). Diskrimineringslagen (2008:567). Skolverkets Allmänna råd - Arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Läroplan för förskolan, Lpfö - 18.

Rektorn har ordet

Vår förskola ska vara en rolig, lärorik och stimulerande plats att utvecklas i samt erbjuda en trygg omsorg till alla barn. På vår förskola ska alla känna att man är respekterad för den man är och vi försöker hitta det unika i varje barn.

Verksamheten ska genomföras så att undervisningen främjar alla barns utveckling och lärande. Som rektor har jag ett övergripande ansvar för enhetens likabehandling av barn och personal, samt för att skapa förutsättningar för ett gott arbetsklimat. För att uppnå detta deltar jag aktivt i förskolans trygghetsarbete och arbetar för att motverka diskriminering, kränkningar och trakasserier samt stöttar personalen i det dagliga främjande och förebyggande arbetet.

Vi utbildar oss tillsammans, vi omarbetar vår likabehandlingsplan varje år och jag får en kontinuerlig redovisning av trygghetsarbetet.

Min vision är att alla barn ska trivas och få förutsättningar att lyckas i förskolan.

Tillsammans åstadkommer vi förändring!

Anna Landefrö, Rektor

Gärdslösa förskola, 6:e september 2022

Definitioner

Kränkande behandling

Gemensamt för alla kränkande handlingar är att någon kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar kan äga rum såväl mellan barn, personal och barn, barn och personal samt mellan personal.

Kränkningar kan vara:

- fysiska i form av knuffar, slag, förstörda kläder och saker
- verbala i form av hot, elaka ord, spridning av rykte
- psykiska i form av utfrysning, miner, suckar, fniss och skratt
- text och bild i form av klotter, obehagliga mail, sms och lappar
- uppträdande som kränker barnets värdighet vid upprepade tillfälle

Diskriminering

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna nedan:

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder
- könsöverskridande identitet eller uttryck

I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etniskt tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Mobbning

Mobbning skiljer sig från annan kränkande behandling genom att den förutsätter att den som utsätts kränks vid upprepade tillfällen och under en viss tid. Dessutom råder en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att barnet/eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när ett barn, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Utvärdering av föregående år:

Mål 2021/2022

- Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmågan att upptäcka, reflektera och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen (Lpfö, 2018).

Resultat och måluppfyllelse 2021/2022

Våra tankar vid uppstarten var att all personal skulle jobba med grundverksamheten för att alla barn ska känna sig trygga i verksamheten och trivas på förskolan. Under läsåret har vi haft ett fördjupat arbete utifrån värdeordet **Etiska dilemman** på hela förskolan. Den röda tråden har varit att uppmärksamma *varmisar*, dvs. varma handlingar som barnen gör gentemot varandra. Vi har på olika sätt kontinuerligt arbetat med värdeordet på de olika avdelningarna genom såväl planerade aktiviteter som i den fria lärande leken samt vid rutinsituationer. Begreppet *varmisar* är tydligt förankrat i barngruppen och genomsyrar vår vardag på förskolan. Beroende på ålder och utvecklingsnivå har begreppet kommit till uttryck på olika sätt. Syftet med arbetet kring etiska dilemman har gjort barnen medvetna om empati. Genom samtal och praktisk handling i form av dramatisering har vi konkretiserat begreppen "varmisar" och "kallisar". Barnen har själva utvecklat empatiarbetet genom att komma på begreppet "kallis". De har fått insikt och träning inför livets utmaningar både på individ- och gruppnivå. Vårt arbete med varmisar kommer att fortlöpa då det främjar grundläggande värden och möjliggör barnens utveckling att växa till trygga medmänniskor.

Nulägesanalys

Kartläggning inför omarbetning av likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling: Vi ser vikten av att fortsätta värdegrundsarbetet med fokus på att visa hänsyn och leva sig in i andra människors situation och viljan att hjälpa andra. Vi har under observationer uppmärksammat att barnen behöver stärka sin förmåga att hantera olika situationer som uppstår i vardagen på förskolan. De behöver bli medvetna om hur deras handlingar kan påverka omgivningen.

Planerat mål för 2022/2023

- Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmågan att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra (Lpfö, 2018).

Åtgärder för året:

Insatser för det främjande och förebyggande arbetet

Vårt syfte och fokus är att vi vill göra barnen medvetna om empati mot varandra och miljön i ord och handling. Vi vill att barnen ska kunna visa på varma handlingar mot varandra, närmiljön och vara rädda om förskolans material och läromedel.

Genom att barnen får delaktighet och inflytande i vårt värdegrundsarbete skapar vi förutsättningar för en god gemenskap mellan barnen. Barnen får reflektera och uttrycka vad som är goda gärningar och hur man är en bra kompis. Vi arbetar med "Varmisar" och "Kallisar" då vi benämner och diskuterar deras handlingar gentemot varandra. Vi bekräftar barnens egenskaper och olikheter genom planerade aktiviteter tillsammans med barnen.

Vi ser till att vara närvarande där barnen är. Inga barn lämnas ensamma.

Personalen ser till att ha en tydlig och öppen kommunikation med varandra och

strävar efter att vara goda förebilder. Vi uppmuntrar och stöttar barnen och ger dem strategier för att själva hjälpa varandra. På så vis utvecklar barnen sina empatiska förmågor. Vi använder bland annat verktyg som kompisböcker, flano-material, drama, karaktärerna Kanin och Igelkott samt dialog för att belysa olika dilemman inom värdegrundsarbetet.

Personalen kommer utveckla ett fördjupat arbete kring hänsyn och viljan att hjälpa varandra för att åstadkomma ett gott klimat i verksamheten. Arbetet kommer ske systematiskt och följs upp i dokumentation samt kontinuerligt på arbetsplatsträffar.

Vision: På förskolan är man respekterad för den man är! Vi ser varje individ för vem den är, vi försöker hitta det unika i varje barn.

Rektor, *Anna Landefrö*,

Den 6:e september, 2022

